

Львівський інститут
Приватного акціонерного товариства
«Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»
(назва навчального підрозділу)

Кафедра права

Затверджую:
Заступник директора з
навчально-методичної та
виховної роботи

к.е.н., доц. Парфенюк С. І.
(ПБ)
30.08.2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри права
(назва кафедри)

Протокол № 01/24/25 від 30.08.2024 р.

Завідувач кафедри
(підпис)

к.ю.н., доц. Яворська В. Г.
(ПБ)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Муніципальне право

спеціальності:

081 «Право»
(шифр і назва спеціальності)

освітнього ступеня:

перший (бакалаврський)
(назва освітнього ступеня)

освітньої програми:

Право
(назва освітньої програми)

спеціалізації:

-
(назва спеціалізації)

Львів 2024

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:

Мельниченко Богдана Богданівна, доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри права

Викладач:

Мельниченко Богдана Богданівна, доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри права

Силабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри права
Протокол від 30.08.2024 р. № 01/24/25

Завідувач кафедри В. Г. Яворська
(підпис)

Силабус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми

«Право»
(назва освітньої програми)

30.08.2024 р.

Керівник (гарант) освітньої програми В. Г. Яворська
(підпис)

Силабус перевірено

30.08.2024 р.

Заступник директора з

навчально-методичної та виховної роботи Є. І. Парфенюк
(підпис)

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Муніципальне право
Шифр та назва спеціальності	081 Право
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Вибіркова
Кількість кредитів і годин	3 кредити / 90 год. Лекції : 28 Семінарські заняття: 22 Самостійна робота студентів: 40
Терміни вивчення дисципліни	III семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік
Сторінка дисципліни на сайті	https://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-prava/metodychne-zabezpechennya-navchalnykh-dystsyplin-opp-prava-bakalavrskyy-pershyy-riven/vybirkovyi-navchalni-dystsypliny/munitsypalne-pravo/

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

		Мельниченко Богдана Богданівна
		доктор юридичних наук
		професор
		професор кафедри права
Дисципліни, які викладає НПП		«Історія держави і права зарубіжних країн», «Історія держави та права України», «Конституційне право України», «Муніципальне право»
Напрями наукових досліджень		Питання адміністративної правосуб'єктності органів публічного управління в країнах Європейського Союзу, децентралізація влади як основа удосконалення організаційно-правового механізму публічного управління, здійснення публічної влади в Україні в умовах воєнного стану, місцеве самоврядування в Україні в умовах воєнного стану, забезпечення прав і свобод людини і громадянина в Україні в умовах воєнного стану, право людини на життя крізь призму сучасних реалій, конституційна юрисдикція, порівняльне конституційне право
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців		ORCID: 0000-0003-1514-8131 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=ji9lvwoAAAAJ
Контактна інформація викладача:		
E-mail:		bogdana_m2008@ukr.net
Контактний тел.		+38(096)2660180

Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	http://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-prava/osobovyy-sklad-kafedry/kyun-melnychenko-bohdana-bohdanivna/
--	---

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Муніципальне право» викладається студентам Львівського інституту ПрАТ «ВНЗ«МАУП» як вибіркова навчальна дисципліна. Курс «Муніципальне право» розроблено для того, щоб надати студентам необхідні знання, щодо теорії та практики місцевого самоврядування, генези розвитку інституту місцевого самоврядування в Україні, чинної системи місцевого самоврядування в Україні та механізмом взаємодії органів публічної влади в галузі місцевого самоврядування.

Предмет вивчення дисципліни – наукові погляди, нормативно-правові акти, практика їх застосування щодо регулювання відносин, які виникають у процесі організації і функціонування системи місцевого самоврядування.

Мета курсу: ознайомлення студентів із теорією муніципальної влади, змістом чинного законодавства України про місцеве самоврядування та проведення його системного аналізу щодо практики застосування.

Завдання навчальної дисципліни: отримання, засвоєння та систематизація знань з дисципліни, набуття здатності аналізувати; формування навичок юриста-фахівця, ознайомлення з нормами муніципального права, його системою та джерелами; засвоєння основних теоретичних положень муніципального права; вивчення основних інститутів муніципального права.

Пререквізити навчальної дисципліни: «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Державне будівництво та місцеве самоврядування».

Постреквізити навчальної дисципліни: «Адміністративне право».

Програмні компетентності.

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності
Інтегральна компетентність:	
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу
Загальні:	
ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми
ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу
ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми
Спеціальні (фахові/предметні) компетентності:	
СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми
СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу
СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми

Результати навчання:

РН18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

Зміст навчальної дисципліни.

	Теми	лекції	Семінарські заняття
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1 ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МУНІЦИПАЛЬНОГО ПРАВА			
1.1.	МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО ЯК ГАЛУЗЬ ПРАВА	2	2
1.2.	МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО ЯК НАУКА ТА НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА. СУЧАСНІ МУНІЦИПАЛЬНІ КОНЦЕПЦІЇ	2	2
1.3.	ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	2	2
1.4.	СИСТЕМА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	4	4
1.5.	ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТАТУСУ СУБ'ЄКТІВ МУНІЦИПАЛЬНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН	4	2
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2 ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ОКРЕМИХ ІНСТИТУТІВ МУНІЦИПАЛЬНОГО ПРАВА В УКРАЇНІ			
1.6.	ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОСНОВНИХ ФОРМ УЧАСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ У ЗДІЙСНЕННІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	4	2
1.7.	МАТЕРІАЛЬНО-ФІНАНСОВА ОСНОВА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	4	2
1.8.	ГАРАНТІЇ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СИСТЕМІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	2	2
1.9.	КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ МІЖМУНІЦИПАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	2	2
1.10.	ЕЛЕКТРОННЕ МУНІЦИПАЛЬНЕ УРЯДУВАННЯ	2	2
	Всього: 90 год.	28	22
Форма контролю: залік			

Форми і методи навчання

Основними видами навчальних аудиторних занять є *лекції, семінарські заняття, консультації*.

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації, лекція-консультація.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу студентів до найбільш важливих проблематичних питань з відповідної теми, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Ви маєте можливість обміркувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формувати та обґрунтовувати власну позицію, висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу за допомогою технічних засобів навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

Лекція-консультація є поєднанням викладу нової навчальної інформації лектором з постановкою запитань. Лектор консультує студентів у ході лекційного викладу, що сприяє кращому засвоєнню ними навчального матеріалу. Вона може проводитись за різними сценаріями: запитання – відповіді; запитання – відповіді – дискусії.

При проведенні **семінарських занять** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як-то: робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічні виступи, виступи з опануванням, групові проекти та кейс-завдання.

Студенти опрацьовують інформацію з наукових, навчальних та лекційних джерел, в тому числі за допомогою всесвітньої мережі Інтернет і бібліотек, під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально, моделюють поведінку у конкретних ситуаціях.

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми та методи контролю.

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських заняттях у формі: семінарів-круглих столів та семінарів з індивідуальною роботою. Під час поточного контролю оцінюються такі компоненти:

- повнота відповіді – 3 бали;
- аналіз різних точок зору, джерел літератури, підходів до вивчення проблеми (питання) – 5 балів;
- вільне володіння інформацією, відповіді на додаткові запитання – 2 бали.

Максимальна кількість балів - 10 балів.

Для структуризації знань студентів за підсумками курсу у формі звітності часто використовується реферат.

Реферат – короткий переказ змісту наукової роботи, книги або вчення, оформлене у вигляді письмової публічної доповіді; доповідь на задану тему, зроблена на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць, літератури по темі).

Рубіжний (модульний) контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля (5 хв. зі слайдами). Тематика завдань вибирається студентом у прив'язці до теми наукового дослідження і в кінцевому випадку має слугувати розширенню знань, навиків та можливостей, необхідних для написання роботи. Під час рубіжного (модульного) контролю оцінюються такі компоненти:

- слайди до презентації – 5 балів
- повнота розкриття теми, висвітлення сучасної проблематики, аналіз різних концепцій, підходів, ідей – 10 балів
- якість оформлення бібліографічних даних, науковий стиль – 5 балів
- самостійність та креативність – 5 балів

Максимальна кількість балів - 25 балів.

Система оцінювання та вимоги.

Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5	9	9
Відвідування семінарських занять	1	3	3	8	8
Робота на семінарському занятті	10	3	30	8	80
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом	-		68		127
Максимальна кількість балів:		195			
195:100=1,95. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,95= загальна кількість балів.					

Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль (залік):

1. Поняття муніципального права України.
2. Історія муніципального права України.
3. Джерела муніципального права України.
4. Система муніципального права України.
5. Муніципально-правові відносини.
6. Муніципальне право як наука.
7. Теоретичні основи місцевого самоврядування.
8. Державницька концепція місцевого самоврядування.
9. Громадівська концепція місцевого самоврядування.
10. Концепція муніципального дуалізму та її відображення в національному законодавстві.
11. Правова основа місцевого самоврядування в Україні.
12. Територіальна основа місцевого самоврядування в Україні.
13. Муніципальне право як навчальна дисципліна.
14. Муніципальна реформа в Україні.
15. Поняття місцевого самоврядування.
16. Основні принципи місцевого самоврядування.
17. Система форм місцевого самоврядування в Україні.
18. Місцеві референдуми.
19. Місцеві вибори.
20. Місцеві ініціативи.
21. Громадські слухання.
22. Збори громадян за місцем проживання в Україні.
23. Система суб'єктів місцевого самоврядування в Україні.
24. Місцеве самоврядування і місцеві органи виконавчої влади.
25. Місцеве самоврядування і територіальна автономія.
26. Повноваження органів державної влади у сфері місцевого самоврядування.
27. Державна влада та актуальні проблеми становлення муніципальної влади в Україні.
28. Територіальна громада як первинний суб'єкт місцевого самоврядування.
29. Види територіальних громад.
30. Функції і повноваження територіальних громад.
31. Форми діяльності територіальних громад.
32. Місцеві ради як представницькі органи місцевого самоврядування.

33. Місцевий (базовий) і регіональний рівні місцевих рад як представницьких органів місцевого самоврядування.
34. Правовий статус представницьких органів місцевого самоврядування України.
35. Конституційно-правовий статус місцевих рад.
36. Порядок формування представницьких органів місцевого самоврядування в Україні.
37. Структура місцевих рад.
38. Функції і компетенція представницьких органів місцевого самоврядування в Україні.
39. Форми діяльності представницьких органів місцевого самоврядування.
40. Методи діяльності представницьких органів місцевого самоврядування.
41. Сесія як основна організаційна форма роботи представницьких органів місцевого самоврядування.
42. Форми й методи роботи постійних комісій місцевих рад.
43. Форми й методи роботи тимчасових контрольних комісій місцевих рад.
44. Конституційно-правовий статус депутатів місцевих рад.
45. Повноваження депутатів місцевих рад.
46. Форми і методи роботи депутатів місцевих рад.
47. Гарантії діяльності депутатів місцевих рад.
48. Конституційно-правовий статус сільських, селищних, міських голів.
49. Порядок виборів сільських, селищних, міських голів.
50. Правовий статус голови районної, обласної, районної в місті ради.
51. Конституційно-правовий статус виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.
52. Виконавчі комітети місцевих рад, їх основні функції та повноваження.
53. Порядок формування та організація роботи виконкомів місцевих рад.
54. Відділи та управління місцевих рад.
55. Статус службовців органів місцевого самоврядування.
56. Принципи служби в органах місцевого самоврядування.
57. Органи самоорганізації населення.
58. Особливості організації місцевого самоврядування в Автономній Республіці Крим.
59. Особливості організації місцевого самоврядування в м. Києві.
60. Матеріально-фінансові (економічні) основи місцевого самоврядування.
61. Місцевий бюджет.
62. Місцеві податки і збори.
63. Муніципальні асоціації в Україні.
64. Міжнародні зв'язки органів місцевого самоврядування України.
65. Міжнародні стандарти у системі місцевого самоврядування України.
66. Всесвітня декларація місцевого самоврядування.
67. Європейська хартія місцевого самоврядування.
68. Європейська типова конвенція про основні принципи транскордонного співробітництва між територіальними громадами або органами влади.
69. Поняття та система гарантій місцевого самоврядування.
70. Юридична відповідальність суб'єктів муніципально-правових відносин.
71. Континентальна система місцевого самоврядування.
72. Англо-саксонська система місцевого самоврядування.
73. Іберійська система місцевого самоврядування.

**Шкала оцінювання успішності студента за результатами
підсумкового контролю**

Сума балів за всі види	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою

навчальної діяльності		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу. Курс «Муніципальне право» передбачає:

- обов'язкове відвідування навчальних занять;
- активність студента під час семінарських занять;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені на консультаціях.

Не допустимо: - пропуск занять без поважних причин;

- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів НПА);
- списування та плагіат.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, які проводяться у Львівському інституті ПрАТ «ВНЗ «МАУП», олімпіадах та наукових конкурсах серед студентів). Відпрацювання семінарського заняття за рішенням викладача може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі з відповідної теми.

В кінці вивчення змістовного модуля проводиться модульна контрольна робота. Результат модульної контрольної роботи для студента, який не з'явився на контрольні заходи, є нульовим. У такому разі, студент має можливість повторно виконати модульну контрольну роботу.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни.

1. Муніципальне право : методичні рекомендації щодо підготовки до практичних (семінарських) занять та організації самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право» / Укл. Б.Б. Мельниченко Львів : ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2024. 56 с.

Рекомендовані джерела інформації.

Нормативно-правові акти:

1. Європейська хартія місцевого самоврядування. м. Страсбург, 15 жовтня 1985 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text
2. Конституція України від 28 червня 1996 року *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141
3. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 року *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст. 170.
4. Виборчий кодекс України : Закон України від 19 грудня 2019 року *Відомості Верховної Ради України*. 2020. № 7. № 8. № 9. Ст. 4.

Основна література:

5. Бараненко Д. В. Оптимізація системи та діяльності центральних органів виконавчої влади : адміністративно-правові засади : монографія. Херсон : Гельветика, 2020. 399 с.
6. Конституційно-правові проблеми місцевого самоврядування та децентралізації публічної влади в Україні : монографія. Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України. Київ : Талком, 2021. 497 с.
7. Публічне управління в Україні : проблеми та перспективи розвитку : монографія / П. М. Петровський та ін.; за заг. ред. В. С. Загорського, М. П. Петровського. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2021. 253 с.
8. Черній В. Д. Функціонування системи органів місцевого самоврядування в Україні : актуальні питання адміністративно-правового регулювання : монографія. Запоріжжя : Гельветика, 2021. 203 с.
9. Юрах В. М. Участь громадськості в підвищенні ефективності функціонування органів виконавчої влади : теорія, практика, проблеми : монографія. Харків : А. М. Панов, 2020. 454 с.

Додаткова література:

10. Децентралізація публічної влади в Україні : здобутки, проблеми та перспективи : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (17 червня 2022 р., м. Львів); Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка ; Щецин : [б.в.], 2022. 298 с.
11. Журавель Я. В. Адміністративно-правове забезпечення децентралізації органів виконавчої влади в Україні : монографія Харків : А.М. Панов, 2020. 422 с.
12. Кобрин В. Окремі питання методики викладання Муніципального права України. Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали XXVI звітної науково-практичної конференції (6–7 лютого 2020 р.): у 2-ох ч. Ч. 1. Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2020. С. 96-99.
13. Любченко П. Муніципально-правові відносини: поняття, сутність, види. *Право України*. 2020. № 10. С. 49–62.
14. Мельниченко Б. Б., Бадзим В. В. Реформування місцевого самоврядування в Україні в умовах децентралізації влади. *Актуальні питання юридичної науки – 2021* : зб. доп. та ст. Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої 25-й річниці Конституції України (м. Львів, 03 черв. 2021 р.). Львів : Львів. ін-т ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2021. С. 86–88.
15. Мельниченко Б. Б., Мідик М. Т. Місьцеве самоврядування в Україні в умовах воєнного стану. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Юридичні науки»*. 2023. Т. 10, № 2 (38). С. 137–145.

16. Михайлов Д. С. Стан функціонування організаційно-правового механізму розвитку місцевого самоврядування в Україні з урахуванням думки громадськості. *Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія : Державне управління.* 2022. Вип. 2. С. 247–253.

17. Мінакова Є. В. Концепція інституту префекта як суб'єкта державного контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування в Україні. *Аналітично-порівняльне правознавство.* 2023. № 3. С. 27–32.

18. Мішина Н., Головка К. Тенденції систематизації муніципального права України. *Право України.* 2020. № 10. С. 97–109.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет:

1. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>
3. Єдиний вебпортал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/nrsearch>
4. Офіційний вебсайт Конституційного Суду України. URL: <http://www.ccu.gov.ua/>

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Муниципальне право»

Разом: 90 год., з них 28 год. – лекції, 22 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 40 год.

Кількість балів за семестр	195 балів									
Модулі	Змістовий модуль I					Змістовий модуль II				
Назва модуля	Загальнотеоретичні основи муніципального права (68)					Правове регулювання організації та функціонування окремих інститутів муніципального права в Україні (127)				
Лекції	1 (1 бал)	2 (2 бали)	3 (2 бали)	4 (1 бал)	5 (1 бал)	6 (2 бали)	7 (2 бали)	8 (1 бал)	9 (1 бал)	10 (1 бал)
Теми лекцій	Муніципальне право як галузь права	Муніципальне право як наука та навчальна дисципліна. Сучасні муніципальні концепції	Загальні засади місцевого самоврядування	Система місцевого самоврядування	Правове регулювання статусу суб'єктів муніципально-правових відносин	Правове регулювання основних форм участі територіальної громади у здійсненні місцевого самоврядування	Матеріально-фінансова основа місцевого самоврядування	Гарантії та відповідальність у системі місцевого самоврядування	Концептуальні основи міжмуніципального співробітництва	Електронне муніципальне урядування
Семінарські заняття	1 (10+1 балів)	2 (10+1 балів)	3 (10+1 балів)	4 (10+1 балів)	5 (10+1 балів)	6 (10+1 балів)	7 (30+3 балів)	8 (10+1 балів)	9 (10+1 балів)	9 (10+1 балів)
Теми семінарських занять	Муніципальне право як галузь права	Муніципальне право як наука та навчальна дисципліна. Сучасні муніципальні концепції	Загальні засади місцевого самоврядування	Система місцевого самоврядування	Правове регулювання статусу суб'єктів муніципально-правових відносин	Правове регулювання основних форм участі територіальної громади у здійсненні місцевого самоврядування	Матеріально-фінансова основа місцевого самоврядування	Гарантії та відповідальність у системі місцевого самоврядування	Концептуальні основи міжмуніципального співробітництва	Електронне муніципальне урядування
Самостійна робота	1 (5 балів)					1 (5 балів)				
Поточний контроль	модульна контрольна робота № 1 (25 балів)					модульна контрольна робота № 2 (25 балів)				
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 1,95									